

УДК 161.2+378.14

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЗА
ВИМОГАМИ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЯК СКЛАДОВА
ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТА «УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»**

Т.О. Лещенко, В.Г. Юфименко, І.В. Самойленко

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

**INDEPENDENT WORK OF FOREIGN STUDENTS TRAINED
ACCORDING TO ECTS ON THE SUBJECT « UKRAINIAN LANGUAGE
(PROFESSIONAL ORIENTED APPROACH)**

T.O. Leshchenko, V.G. Yufymenko, I.V. Samoylenko

The higher state educational institution of Ukraine «Ukrainian medical
stomatologic Academy», Poltava

Нині надзвичайно важливо в майбутніх іноземних фахівців – медиків виробити потребу в індивідуальному самотійному опануванні українською мовою (за професійним спрямуванням), навчити їх творчо застосовувати засвоєні знання в нових ситуаціях, користуватися довідковою літературою, робити переклад, готувати доповіді, брати участь у конференціях, оформляти медичну документацію тощо.

Ключові слова: індивідуальна самотійна робота, аудиторна і позааудиторна форми індивідуальної самотійної роботи, результативність індивідуальної самотійної роботи.

Today it is extremely important to the future of foreign medical specialists to work out the need for individual self-mastery of the Ukrainian language (in professional direction), to teach them how to creatively apply the received knowledge in new situations, to use reference books, do translate, prepare reports, participate in conferences, issue the medical documentation, etc.

Key words: individual self-study, teaching and extracurricular forms of individual self-study, the effectiveness of individual self-study.

Вступ. Постійні інтеграційні процеси між країнами сприяють активному обміну студентами. Великий потік іноземних студентів, які приїздять здобувати вищу освіту в українських медичних вишах, має швидко опанувати українську мову і, що найважливіше, фахову термінологію обраної спеціальності. У навчальній програмі предмета «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачено більше часу на самостійну роботу студентів, ніж на аудиторну. Але ми враховуємо те, що самостійну роботу студентів-іноземців слід спрямовувати тільки з урахуванням їхніх індивідуальних можливостей щодо опанування українською мовою (за професійним спрямуванням).

Розглянемо особливості індивідуальної самостійної роботи студентів - іноземців під час вивчення української мови (за професійним спрямуванням) у ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія».

Основна частина. Нині надзвичайно важливо в майбутніх іноземних фахівців-медиків виробити потребу в самостійному індивідуальному опануванні українською мовою (за професійним спрямуванням), навчити їх відповідно до професійних ситуацій застосовувати засвоєні знання, користуватися довідковою літературою, робити переклад, готувати

доповіді, брати участь у конференціях, оформляти необхідну медичну документацію тощо.

Організацію індивідуальної самостійної роботи іноземних студентів під час вивчення предмета «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» розглядаємо не як ізольовану проблему. Загальновідомо, що вона є органічною частиною навчального процесу, передумовою успішної реалізації програмних вимог із навчальної дисципліни. Особливого значення при цьому все більше і більше набуває індивідуальна самостійна робота з опанування медичною термінологією та нормами оформлення медичної документації, оскільки жодна навчальна дисципліна не дає студентам цих знань, а тільки допомагає їм здолати труднощі в процесі засвоєння мови та подальшому її вдосконаленні.

Уся індивідуальна самостійна робота студентів проходить під керівництвом і контролем викладача, бо саме йому, на наше глибоке переконання, належить провідна роль у навчальному процесі з іноземними студентами медичного вишу. Педагогічне керівництво індивідуальною самостійною роботою здійснюється у формі постійних консультацій із застосуванням різних методичних прийомів, аудиторним контролем за ходом та якістю виконання індивідуальної самостійної роботи.

Результативність індивідуальної самостійної роботи студентів значною мірою залежить від того, як вона забезпечена навчально-методичними засобами (посібниками, конспектами, дидактичним матеріалом тощо). Студентам-іноземцям 1 курсу медичного та стоматологічного факультетів ВДНЗ України «УМСА» рекомендується основна і додаткова література з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)», словники. Усвідомлюючи гостру потребу в практичній профілізованій спрямованості вивчення предмета, всю індивідуальну самостійну роботу студентів ми організовуємо з метою оволодіння ними

основними видами мовленнєвої діяльності, вільним оперуванням основами медичної (зокрема стоматологічної) термінології українською мовою.

В основу методології самостійної індивідуальної роботи покладена провідна мета – активізувати пізнавальну діяльність студентів у навчальному процесі; розвинути мовленнєві навички та вміння; допомогти тим, які мають слабку підготовку з мови; збагатити знання сильніших студентів. Отже, більшість завдань для індивідуального самостійного виконання добираємо з метою посилити практичну спрямованість мовної підготовки майбутніх лікарів. Основне завдання – розширити мовну практику студентів, сприяти досягненню практичної мети вивчення мови – опанування фаховою термінологією.

З досвіду викладання вважаємо, що найефективніша форма контролю за виконанням індивідуальної самостійної роботи студентами-іноземцями – це переклад фахових текстів з урахуванням індивідуальних можливостей кожного студента, які визначаємо за допомогою первинного контролю знань.

Згідно з навчальною програмою студент має навчитися брати участь у мовленнєвому спілкуванні, під час якого використовується засвоєний ним лексико-граматичний матеріал. Так, він має вміти відповісти на запитання з вивченої теми, проводити бесіду репліками «викладач – студент»; «студент – студент», «лікар – пацієнт» тощо.

Переклад розглядаємо як важливий засіб опанування мовним матеріалом і як особливий, необхідний сучасній людині вид мовленнєвої діяльності. Для індивідуальної самостійної роботи переклад використовуємо в усній та письмовій формах із російської мови українською в межах засвоєного в усному мовленні матеріалу.

Ми створили банк індивідуальних профілізованих текстів медичного і стоматологічного фахів, які студенти перекладають, користуючись при цьому словниками, навчальним посібником, створеним викладачами нашої

кафедри (Українська мова (за професійним спрямуванням) / Т.О. Лещенко, Т.В. Шарбенко). Водночас у студентів виробляється вміння здійснювати усні переклади прочитаного без словника.

Підсумок. Отже, індивідуальна самостійна робота може бути правильно організована лише за умови, якщо вона справді є органічною частиною системи навчання студентів у вищій школі. Аналіз завдань, які виконуються ними під час аудиторної роботи, а також спостереження за пізнавальною діяльністю студентів-іноземців у ВДНЗ України «УМСА» переконали нас у тому, що є реальна можливість винести за рамки навчального часу значну частину фактичного матеріалу з української мови (за професійним спрямуванням), індивідуальне самостійне опрацювання якого сприятиме активізації мовленнєвої практики майбутніх лікарів, закріпленню їхніх знань про норми мови і вміння застосовувати знання з мови під час професійного навчання, а також оформляти власні висловлювання за законами української мови. Органічне поєднання аудиторного заняття з домашньою індивідуальною самостійною роботою забезпечить формування комунікативної компетентності студентів і сприятиме розвитку їхньої пізнавальної та соціальної активності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Организация работы студентов в условиях интенсификации обучения [Алексюк А.Н., Аюрзанайн А.А., Пидкасистый П.И., Козаков В.А.]. – К.: ИСДО, 1993.- С. 6-7.
2. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов: [учеб. пособие] / В.А. Козаков. – К., 1988. – 280 с.
3. Тисячнюк І.П. Передумови організації самостійної роботи над іншомовним текстом / І.П. Тисячнюк // Методика викладання іноземних мов: наук.-метод. зб. - Вип. 20.- К.,1992.

Леценко Тетяна Олександрівна – завідувачка кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ВДНЗ України «УМСА», м. Полтава.

Тел. моб. 050 230 91 99

Поштова адреса: м. Полтава, Шевченка, 23, ВДНЗ України «УМСА», кафедра українознавства та гуманітарної підготовки.

Юфименко Вікторія Георгіївна – викладач кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ВДНЗ України «УМСА».

Самойленко Ірина Володимирівна – доцент кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ВДНЗ України «УМСА».